

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

NÁLEZ

Ústavného súdu Slovenskej republiky

V mene Slovenskej republiky

IV. ÚS 54/2012-68

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 7. júna 2012 v senáte zloženom z predsedníčky Ľudmily Gajdošíkovej a zo sudcov Jána Lubyho a Ladislava Orosza v konaní o sťažnosti obchodnej spoločnosti E. K. s. r. o., S., zastúpenej advokátom JUDr. L. L., P., vo veci namietaného porušenia jej základného práva podnikat' podľa čl. 35 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Krajského súdu v Košiciach v konaní vedenom pod sp. zn. 2 Cob/169/2011 a jeho rozsudkom z 19. septembra 2011, za účasti Krajského súdu v Košiciach a obchodnej spoločnosti G. s. r. o., takto

r o z h o d o l :

1. Základné právo obchodnej spoločnosti E. K. s. r. o., podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a právo podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd v spojení so základným právom podľa čl. 35 ods. 1 Ústavy Slovenskej

republiky rozsudkom Krajského súdu v Košiciach sp. zn. 2 Cob/169/2011 z 19. septembra 2011 porušené boli.

2. Rozsudok Krajského súdu v Košiciach sp. zn. 2 Cob/169/2011 z 19. septembra 2011 zrušuje a vec mu vracia na ďalšie konanie.

3. Krajský súd v Košiciach je povinný uhradiť obchodnej spoločnosti E. K. s. r. o., trovy konania v sume 314,18 € (slovom tristoštrnásť eur a osemnásť centov) na účet jej právneho zástupcu JUDr. L. L., P., do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 22. novembra 2011 doručená sťažnosť obchodnej spoločnosti E. K. s. r. o., S. (ďalej len „sťažovateľka“), zastúpenej advokátom JUDr. L. L., P., vo veci namietaného porušenia jej základného práva podnikateľ podľa čl. 35 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“), základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom Krajského súdu v Košiciach (ďalej len „krajský súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 2 Cob/169/2011 (ďalej aj „napadnuté konanie“) a jeho rozsudkom z 19. septembra 2011 (ďalej aj „napadnutý rozsudok“).

V sťažnosti sa okrem iného uvádza:

„Dňa 26. 12. 2002 naša spoločnosť uzavrela so žalobcom zmluvu o zabezpečení poradenstva, ktorou sa žalobca ako dodávateľ zaviazal zabezpečiť poradenské a konzultačné služby v dohodnutých oblastiach priebežne podľa požiadaviek odberateľa (našej spoločnosti) za dohodnutú cenu 30.000,- Sk + DPH. Zmluva bola uzavretá s účinnosťou od 1. 1. 2003 na dobu neurčitú podľa požiadaviek odberateľa. V závere bolo dohodnuté, že každá zo zmluvných strán má právo samostatne odstúpiť od zmluvy, a to na základe písomného vyjadrenia podaného druhej strane.

Žalobca spočiatku zmluvu priebežne plnil, neskôr sme už jeho služby nepožadovali, poradenskú i konzultačnú činnosť pre nás prestal vykonávať od 1. 1. 2006. Návrhom na vydanie platobného rozkazu zo dňa 7. 11. 2007 si však žalobca uplatnil proti našej spoločnosti nárok na zaplatenie odmeny za obdobie január až december 2006 vo výške 428.400,- Sk s prísl. vec bola vedená na Okresnom súde Spišská Nová Ves pod sp. zn. 10 Cb/140/2007. Aj keď bolo preukázané, že žalobca si svoje povinnosti vyplývajúce zo zmluvy neplnil, bol v spore úspešný (vec prešla i odvolacím súdom). Vzhľadom na právoplatné skončenie sporu naša spoločnosť súdom priznané peniaze žalobcovi zaplatila.

Naša spoločnosť zaslala žalobcovi list zo dňa 11. 4. 2007 označený ako Výpoveď zo zmluvy, čo podľa nás splňalo podmienky písomného vyjadrenia podľa článku IX., bodu 5 zmluvy, pretože jeho obsahom bolo to, že zmluvu vypovedáme, čo je možné považovať za odstúpenie od zmluvy.

Žalobca dňa 22. 9. 2009 podal ďalší návrh na vydanie platobného rozkazu na sumu 36.735,78 Eur s prísl. znovu z titulu neplatenia odmeny z pôvodnej zmluvy zo dňa 26. 12. 2002 za obdobie od 1. 1. 2007 do 31. 8. 2009, t. j. za 31 mesiacov. Konanie bolo vedené pod sp. zn. 10 Cb/120/2009. Súdny nevezali do úvahy tie skutočnosti, že po celé uvedené obdobie žalobca neposkytoval žiadne služby (ani poradenské ani konzultačné), my sme od neho žiadne plnenie ani nepožadovali, naviac sme podali dňa 11. 4. 2007 písomné vyjadrenie, obsahom ktorého bolo odstúpenie od zmluvy. Napriek týmto preukázaným skutočnostiam súdy opätovne žalobe vyhovelí. “

Z príloh k sťažnosti vyplýva, že krajský súd rozsudkom č. k. 2 Cob/169/2011-230 z 19. septembra 2011 potvrdil rozsudok Okresného súdu Spišská Nová Ves (ďalej len „okresný súd“) č. k. 10 Cb/120/2009-201 zo 14. júna 2011, ktorým tento rozhodol, že sťažovateľka (žalovaná, pozn.) je povinná zaplatiť žalobkyni sumu 33 180,72 € s 0,05 % úrokom z omeškania denne od 16. augusta 2009 do zaplatenia a nahradiť trovy konania vo výške 11 231,50 €, všetko do 3 dní od právoplatnosti rozsudku.

Sťažovateľka v sťažnosti ďalej uvádza:

„Prvostupňový v zásade odôvodnil svoje rozhodnutie tým, že pohľadávka žalobcu je oprávnená, lebo účastníkmi bola uzavretá platná zmluva na poskytovanie poradenských a konzultačných služieb, odmena bola stanovená paušálne, nebola ničím podmienená a k odstúpeniu od zmluvy nedošlo. Ďalej uviedol, že list žalovaného zo dňa 11. 4. 2007 označený ako výpoveď nespĺňa zákonné náležitosti, obsahuje iba vyjadrenie, že žiadne poradenstvo nepožadoval a že faktúru č. 200713 nepreplatí. Súd uviedol, že ak by súd uvedenú výpoveď posudzoval ako odstúpenie od zmluvy, toto odstúpenie od zmluvy je neúčinné, pretože nespĺňa náležitosti stanovené zákonom.

Krajský súd sa vo svojom rozhodnutí stotožnil s odôvodnením napadnutého rozhodnutia prvostupňovým súdom a konštatoval správnosť dôvodov napadnutého rozhodnutia. Oba sudy zhodne konštatovali, že žalovaný dobrovoľne a slobodne prevzal v zmluve o zabezpečení poradenstva zo dňa 26. 12. 2002 záväzok zaplatiť žalobcovi za v zmluve dohodnuté poradenstvo dohodnutú odmenu a že takýto záväzok žalovaného je v súlade s ustanovením článku 2 ods. 3 Listiny základných práv a slobôd, podľa ktorého každý môže konať, čo nie je zákonom zakázané a nikto nesmie byť nútený konať to, čo mu zákon neukladá.“

K namietanému porušeniu základného práva podľa čl. 35 ústavy sťažovateľka uvádza:

„Všeobecné sudy porušili ústavné právo na slobodné podnikanie, keď poskytli svojimi rozhodnutiami podporu nároku, ktorý bol uplatňovaný v rozpore s dobrými mravmi, resp. v rozpore so zásadami poctivého obchodného styku. Vo všeobecnosti v podnikaní platia určité obchodné zvyklosti, teda vžitá a všeobecne zachovávané pravidlá správania v obchodnej praxi. Obsahom sú tieto obchodné zvyklosti odvodené od všeobecných noriem morálky. Podľa nášho názoru nemožno považovať za morálne to, ak sa v zmluve dohodne odmena za poskytovanie určitých výkonov na požiadanie spoločnosti odberateľa, spoločnosť výkony nepožaduje a výkony nie sú ani dodávateľom realizované, resp. poskytované a napriek tomu by sa za ne mala platiť odplata. Ak by toto malo byť v súlade so zmluvou (podľa výkladu všeobecných súdov), potom uplatnenie takéhoto práva je v rozpore so zásadami poctivého obchodného styku. Nie je predsa možné, ani spravodlivé, ani

morálne, aby bez práce bola odmena. Ak žalobca neposkytol plnenie, nemá právo na odplatu -protiplnenie.

V tejto súvislosti chceme poukázať aj na ustanovenie § 325 Obchodného zákonníka, podľa ktorého, ak strany majú vzájomné záväzky, môže sa splnenia záväzku druhou stranou domáhať len tá strana, ktorá svoj záväzok už splnila.“

K namietanému porušeniu čl. 46 ods. 1 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru sťažovateľka uvádza:

«Nezávislosť rozhodovania všeobecných súdov sa uskutočňuje v ústavnom a zákonnom procesnoprávnom a hmotnoprávnom rámci. Procesnoprávny rámec predstavuje predovšetkým princípy riadneho a spravodlivého procesu tak, ako to vyplýva z článku 46 a nasl. Ústavy SR a článku 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd. Jedným z týchto princípov predstavujúci súčasť práva na riadny proces a vylučujúci ľubovôľu pri rozhodovaní je aj povinnosť súdu svoje rozsudky odôvodniť spôsobom zakotveným v ustanovení § 157 ods. 2 O. s. p. Z odôvodnenia musí vyplývať vzťah medzi skutkovými zisteniami a úvahami pri hodnotení dôkazov na jednej strane a právnymi závermi na strane druhej. V prípade, keď sú právne závery súdu v extrémnom nesúlade s vykonanými skutkovými zisteniami alebo z nich v žiadnej možnej interpretácii odôvodnenia súdneho rozhodnutia nevyplývajú, treba takéto rozhodnutie považovať za rozporné s článkom 46 ods. 1 Ústavy, resp. s článkom 6 ods. 1 Dohovorom.

Rozhodnutie súdu je v rozpore s citovaným ustanovením Občianskeho súdneho poriadku a tvrdíme, že ak súd konal inak ako v rozsahu a spôsobom, ktorý mu predpisuje zákon, porušil naše ústavou zaručené právo na súdnu alebo inú právnu ochranu a právo na spravodlivé súdne konanie. Závery, ktorými sa všeobecný súd vo svojom rozhodnutí riadil, sú zjavne neodôvodnené a svojvoľné.

Extrémny nesúlad v právnych záveroch všeobecných súdov s vykonanými skutkovými zisteniami vidíme vtom, že v konaní bolo nesporne preukázané, že uzavretá zmluva bola určitá a zrozumiteľná v tom, že plnenie zo strany žalobcu sa malo poskytovať len na základe vyžiadania našej spoločnosti (článok III. zmluvy „Dodávateľ poskytne poradenstvo priebežne podľa požiadaviek odberateľa“) a za mesiac poskytovania služieb mu bude vyplatená odmena vo výške 30.000,- Sk plus DPH. Súd právne uzavrel, že žalobcovi patrí

odmena mesačne vo výške 30.000 Sk plus DPH bez ohľadu na to, či prácu vykonával alebo nie. Okrem toho ďalšiu svojvôľu vidíme vtom, že sme preukázali doručenie listiny (písomné vyjadrenie odstúpení od zmluvy podľa článku IX., bod 5. zmluvy) a súdy právne uzavreli vec tak, že zmluva platí aj naďalej.

Napokon sme argumentovali, že žalobca si uplatňuje právo v rozpore s poctivým obchodným stykom a naše odvolanie odvolací súd označil v tejto časti za chaotické. Chceli sme poukázať na to, že zákon subjektívne práva nielen priznáva, ale aj poskytuje ochranu ich výkonu. Nechráni však taký výkon práva, ktorý sa prieči zásadám poctivého obchodného styku. Takýmto výkonom práva sa prekračujú medze zmluvnej voľnosti, ktorú zákon poskytuje v obchodných záväzkových vzťahoch. Tieto zásady sú kritériom právnej ochrany v tom zmysle, že pokiaľ výkon práva je v rozpore so zásadami poctivého obchodného styku, aj keď neporušuje žiadne kogentné ustanovenie zákona, nepožíva právnu ochranu. Týmto ustanovením sa postihuje aj tzv. šikanovanie, keď účelom výkonu práva nie je realizácia vlastných oprávnených hospodárskych záujmov a hospodárskeho cieľa určeného obchodným záväzkom, ale ide o snahu jednej strany výkonom práva znevýhodniť druhú stranu a spôsobiť jej ujmu. Tu nejde o to, že by posudzovaná zmluva mala byť v rozpore s dobrými mravmi. V prípade § 265 Obchodného zákonníka nemôže ísť o rozpor s dobrými mravmi vôbec (myslíme tým zmluvu, ktorá by bola v rozpore s dobrým mravom, pretože takáto zmluva by bola neplatná), ale ide o preukázateľný a zreteľný rozpor so zásadami poctivého obchodného styku.

Podľa nášho názoru v súdnom spore bolo konanie v rozpore s poctivým obchodným stykom aj so zreteľom na predchádzajúci súdny spor zjavne preukázané vo forme šikanózneho konania, avšak právne závery všeobecných súdov v úplnom rozpore s vykonanými dôkazmi priznali uplatňovaný nárok žalobcovi. Navyiac všeobecné súdy zhodne uviedli, že listina, ktorou sme odstúpili od zmluvy nespĺňala náležitosti účinného odstúpenia od zmluvy a poukazovali na ustanovenie § 344 a § 345 ods. 1 až 3 Obchodného zákonníka, ako aj § 345 ods. 1 Obchodného zákonníka. Pritom je zrejmé, že na odstúpenie od zmluvy sa nemohli vzťahovať ustanovenia § 345 a § 346 Obchodného zákonníka z toho dôvodu, že sme odstupovali nie podľa zákona, ale podľa zmluvy, v ktorej je jasne uvedené, že odstúpiť od zmluvy môže samostatne ktorákoľvek so zmluvných strán na základe písomného vyjadrenia. Súdy napriek tomu trvali na tom, že sme mali poskytnúť dodatočnú

primeranú lehotu na splnenie zmluvnej povinnosti a až potom od zmluvy odstúpiť. Tento právny záver je takisto v extrémnom nesúlade s vykonanými dôkazmi.»

Na základe uvedených skutočností sťažovateľka navrhuje, aby ústavný súd o sťažnosti nálezom takto rozhodol:

„Krajský súd v Košiciach v konaní vedenom pod sp. zn. 2 Cob/169/2011 porušil základné právo sťažovateľa na slobodu podnikania podľa článku 35 Ústavy Slovenskej republiky a základné právo sťažovateľa na súdnu ochranu podľa článku 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a základné právo na spravodlivé súdne konanie podľa článku 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd.

Rozsudok Krajského súdu v Košiciach zo dňa 19. 9. 2011, č. k. 2 Cob/169/2011-230, sa zrušuje a vec sa mu vracia na ďalšie konanie.

Krajský súd v Košiciach je povinný nahradiť sťažovateľovi trovy právneho zastúpenia 1.185 € na účet jeho právneho zástupcu JUDr. L. L. do 1 mesiaca od doručenia tohto nálezu.“

Ústavný súd sťažnosť sťažovateľky predbežne prerokoval a uznesením č. k. IV. ÚS 54/2012-44 z 27. januára 2012 ju prijal na ďalšie konanie.

Po prijatí sťažnosti na ďalšie konanie ústavný súd vyzval právneho zástupcu sťažovateľky a predsedu krajského súdu, aby sa vyjadrili, či trvajú na tom, aby sa vo veci konalo ústne pojednávanie. Predsedu krajského súdu ústavný súd zároveň vyzval, aby sa vyjadril k sťažnosti. Právny zástupca sťažovateľky a predseda krajského súdu ústavnému súdu oznámili, že netrvajú na tom, aby sa vo veci konalo ústne pojednávanie.

Vzhľadom na oznámenia právneho zástupcu sťažovateľky a predsedu krajského súdu, že netrvajú na tom, aby sa vo veci konalo ústne pojednávanie, ústavný súd v súlade s § 30 ods. 2 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) upustil od ústneho pojednávania, pretože dospel k záveru, že od neho nebolo možné očakávať ďalšie objasnenie veci.

Predseda krajského súdu vo svojom vyjadrení k sťažnosti sp. zn. 1 SprV/141/2012 zo 16. februára 2012 (ďalej len „vyjadrenie predsedu krajského súdu“) okrem iného uviedol, že „Základom sťažnosti je najmä to, že navrhovateľ si uplatňuje právo v rozpore s poctivým obchodným stykom a pre prípad neakceptovania tohto právneho názoru sťažovateľ poukazuje na to, že od zmluvy za poskytovanie poradenskej a konzultačnej činnosti riadne odstúpil. S tým, že zo strany navrhovateľa nedošlo k riadnemu odstúpeniu od zmluvy sa riadne vysporiadal súd prvého stupňa a s týmto právnym názorom súdu prvého stupňa sa v plnom rozsahu stotožnil aj odvolací súd. Napadnuté rozhodnutie je odôvodnené v súlade so zákonom, dalo odpoveď na všetky podstatné otázky v tejto veci. Princíp riadneho chodu spravodlivosti v zmysle čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, resp. čl. 46 ods. 1 Ústavy SR zaväzuje súdy na odôvodňovaní súdnych rozhodnutí (rozsudkov a uznesení) nemôže sa to chápať tak, že sa vyžaduje podrobná odpoveď na každý argument. Rozsah tejto povinnosti sa preto môže merať podľa povahy rozhodnutia a musí byť analyzovaný vo svetle každého prípadu. Rozsudok Krajského súdu v Košiciach zo dňa 19. septembra 2011 sp. zn. 2 Cob/169/2011 uvedené kritéria splňa v plnom rozsahu. Každý podnikateľský subjekt, ktorý vstupuje do zmluvných vzťahov s inými, si musí byť vedomý toho, že zmluvy sa musia plniť, a to aj v prípadoch, kedy je to pre niektorú zo zmluvných strán nevýhodné. Bolo teda len vecou sťažovateľa, s kým uzavrie zmluvu a aké záväzky na seba zo zmluvy prevezme. Samotný sťažovateľ, keďže nie je si istý, či od horeuvedenej zmluvy platne odstúpil, domáha sa preto ústavnou sťažnosťou aplikácie ust. § 265 Obchodného zákonníka.

Podľa § 265 Obchodného zákonníka výkon práva, ktorý je v rozpore so zásadami poctivého obchodného styku nepožíva právna ochranu. V obchodných vzťahoch platí zmluvná dohoda strán, aj keď je táto pre niektorú zmluvnú stranu nevýhodná. Strany nesú podnikateľské riziko a k zmene podmienok sa zásadne neprihliada. Z obsahu celého podania sťažovateľa nevyplýva, že zo strany navrhovateľa dochádza k zneužívaniu práv vyplývajúcich z horeuvedenej zmluvy. Samotná skutočnosť, že navrhovateľ poradenstvo sťažovateľovi neposkytol, nie je zneužívanie práva, pretože toto poradenstvo mal navrhovateľ sťažovateľovi poskytnúť priebežne podľa požiadania sťažovateľa. Sťažovateľ

nepredložil v priebehu konania žiadny dôkaz o tom, že navrhovateľa požiadal o poradenstvo a tento mu poradenstvo neposkytol.“.

Obchodná spoločnosť G. s. r. o., K., vystupujúca v napadnutom konaní vedenom krajským súdom ako účastník konania na strane žalobkyne (ďalej len „žalobkyňa“) požiadala podaním doručeným ústavnému súdu 9. februára 2012, aby jej bola doručená sťažnosť sťažovateľky s možnosťou sa k nej vyjadriť vzhľadom na skutočnosť, „že výsledok konania na Ústavnom súde SR sa môže zásadným spôsobom dotknúť našich práv a zasiahnuť do našej právnej istoty, ktorá pre nás vyplýva z právoplatného a vykonateľného rozsudku“.

Vzhľadom na skutočnosť, že rozhodnutie ústavného súdu o sťažnosti sťažovateľky sa môže zásadným spôsobom dotknúť práv žalobkyne, ústavný súd so žalobkyňou ďalej konal ako s dotknutým účastníkom konania a prípisom č. k. IV. ÚS 54/2012-54 zo 14. februára 2012 ju vyzval, aby sa vyjadrila k sťažnosti.

Žalobkyňa vo vyjadrení k sťažnosti z 1. marca 2012 predovšetkým uviedla:

«Porušenie práva na spravodlivý proces vidí sťažovateľ predovšetkým v tom, že „napriek preukázanému doručeniu listiny (písomné vyjadrenie o odstúpení od zmluvy podľa článku IX, bod 5 zmluvy), súdy právne uzavreli vec tak, že zmluva platí naďalej“. V tomto bode si dovoľíme poukázať na zásadnú právnu skutočnosť, že sťažovateľ v konaní pred všeobecnými súdmi neunesol svoje dôkazné bremeno a „doručenie listiny“ nepreukázal. Sťažovateľ teda vo svojej sťažnosti podsúva túto právnu skutočnosť ako preukázanú, napriek tomu že v konaní pred všeobecnými súdmi bol preukázaný opak.

Zároveň považujeme za potrebné uviesť, že aj keď sťažovateľ v konaní pred všeobecnými súdmi doložil reklamáciu od S., týmto dôkazom sa dá preukázať iba to, že sťažovateľ nejakú zásielku navrhovateľovi zaslal, nie je však možné zdaného dôkazu vyvodiť záver, že obsahom zásielky bola predmetná listina - výpoveď zo zmluvy zo dňa 11. 4. 2007, najmä ak uvážime že tu je celý rad dôkazov preukazujúcich opak. V konaní pred všeobecnými súdmi sme dôvodili, že dňa 11. 4. 2007 boli navrhovateľovi doručené dve zásielky od odporcu jednalo sa o vrátenie faktúr zo strany odporcu. Obe tieto zásielky boli

doručené doporučené. Doporučeným listom č. 97048391, došlo k vráteniu faktúry 200703 a druhým doporučeným listom č. 97048391 došlo k vráteniu faktúry 200708. Ak teda sťažovateľ tvrdí, že obsahom predmetnej tejto zásielky bola skutočne výpoveď zo zmluvy, mal túto právnu skutočnosť v konaní pred súdom preukázať.

Je pravdou, že si všeobecné súdy osvojili pri odôvodneniach svojich rozsudkov inú právnu argumentáciu, a teda že danú výpoveď nie je možné považovať za platné odstúpenie od zmluvy. S uvedenou argumentáciou všeobecných súdov sa takisto stotožňujeme a rozsudky považujeme za dostatočne odôvodnené bez rozporu s vykonanými dôkazmi. Je nesporné, že Zmluvu o zabezpečení poradenstva zo dňa 26. 12. 2002 (ďalej len „Zmluva“, resp. „Zmluva o poradenstve“), bolo možné v zmysle ustanovenia čl. IX. bod 5. platne ukončiť iba odstúpením od zmluvy, a nie výpoveďou. Aj keď by sme pripustili, že všeobecné súdy zašli pri odôvodňovaní rozsudkov nad potrebný rámec, keď právne uzavreli, že na odstúpenie od zmluvy je potrebné podstatné porušenie zmluvy zo strany navrhovateľa, stále sa nemení nič na podstate veci, a teda že výpoveďou zo zmluvy nie je možné danú zmluvu platne ukončiť, iba a výlučne odstúpením od nej. Nakoniec túto argumentáciu prijal aj sám sťažovateľ, keď navrhovateľovi dňa 21. 7. 2011 doručil odstúpenie od zmluvy zo dňa 08. 07. 2011 (uvedené odstúpenie od zmluvy bolo zaslané na KS v Košiciach ako príloha k vyjadreniu k odvolaniu odporcu dňa 27. 7. 2011).

Vo svetle vyššie uvedenej argumentácie máme za to, že napadnutý rozsudok porušiteľa je vecne správny, a najmä čo do svojich dôsledkov spravodlivý, keďže k platnému ukončeniu zmluvy o poradenstve nedošlo, a to primárne z dôvodu že sťažovateľ nedoručil navrhovateľovi výpoveď zo zmluvy zo dňa 11. 4. 2007, sekundárne preto, že aj v prípade doručenia tejto výpovede ju nemožno považovať za právny úkon smerujúci k platnému ukončeniu zmluvy. Preto žiadame Ústavný súd, aby pri svojom rozhodovaní bral do úvahy tú právnu skutočnosť, že ne/doručenie výpovede zo zmluvy zo dňa 11. 4. 2007 je ďaleko podstatnejšou právnou otázkou ako samotné právne posúdenie obsahu údajnej výpovede. A aj keď sa všeobecné súdy otázke ne/doručenia výpovede zo zmluvy zo dňa 11. 4. 2007 nevenovali dostatočne, neznamená to, že táto právna otázka irelevantná alebo dokonca už vyriešená ako sa snaží podsúvať sťažovateľ. Ak by sa teda všeobecné súdy venovali otázke ne/doručenia výpovede zo zmluvy zo dňa 11. 4. 2007 dostatočne, nevyhnutne by museli dospieť k záveru, že výpoveď navrhovateľovi doručená nikdy nebola a

vo veci by došlo k vydaniu rozsudku s identickým výrokom ako je obsiahnutý v rozsudku porušiteľa. V ďalšom sťažovateľ dôvodí, že nárok navrhovateľa je uplatňovaný v rozpore so zásadami poctivého obchodného styku, a teda priznaním tohto nároku navrhovateľovi došlo, popri porušení článku 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a článku 36 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd oprave na spravodlivý proces, aj k porušeniu článku 35 Ústavy Slovenskej republiky, článok 16 Charty základných práv Európskej únie o slobode podnikania.

K tomu uvádzame, že nárok navrhovateľa vyplýva z platnej uzatvorenej zmluvy (čo nespochybňuje ani sám sťažovateľ), a teda nároky navrhovateľa logicky nemožno považovať za nároky uplatňované v rozpore so zásadami poctivého obchodného styku. Sťažovateľ tvrdí, že „nemožno považovať za morálne to, ak sa v zmluve dohodne odmena za poskytovanie určitých výkonov na požiadanie spoločnosti odberateľa, spoločnosť výkony nepožaduje a výkony nie sú dodávateľom realizované, resp. poskytované a napriek tomu by za nich mala platiť“. K tomuto tvrdeniu je potrebné uviesť, že sťažovateľ vstúpil do právneho vzťahu s navrhovateľom dobrovoľne, plne oboznámený s obsahom zmluvy. Na základe tejto zmluvy bol sťažovateľ kedykoľvek oprávnený požadovať poskytnutie výkonov, a skutočnosť že tieto služby nepožadoval nemôže mať vplyv na jeho zmluvne zakotvenú povinnosť zaplatiť odmenu. Sťažovateľ si nakoniec daný právny stav plne uvedomuje, čo sa prejavuje v jeho faktickom správaní. Ústavnému súdu SR dávame do pozornosti, nasledovné skutočnosti:

Pôvodný rozsudok Okresného súdu Spišská nová Ves v konaní 10 Cb/120/2009 vydaný dňa 16. 11. 2010 bol pre sťažovateľa priaznivý keď súd žalobu v prevažnej časti zamietol, ale navrhovateľovi priznal sumu 3.555,06 EUR s 0,05 % úrokom z omeškania denne od 16. 08. 2009 do zaplatenia do troch dní od právoplatnosti rozsudku. Sťažovateľ však voči výroku o takto priznanej sume odvolanie nepodal a následne sumu uhradil. Ak bol sťažovateľ presvedčený, že nárok navrhovateľa je uplatňovaný v rozpore so zásadami poctivého obchodného styku prečo sa nebránil nadobudnutiu právoplatnosti výroku, ktorým bol zaviazaný na takéto „nepoctivé“ plnenie? Podľa nášho názoru si je sťažovateľ vedomý, že nároky navrhovateľa neodporujú obchodnej morálke, a že bez platného ukončenia zmluvy bude sťažovateľ povinný platiť mesačne dohodnutú odmenu. Práve z tohto dôvodu, sťažovateľ pristúpil k tomu, že výpoveď zo zmluvy zo dňa 11. 4. 2007 vyfabuloval,

antidatoval a jej údajné zaslanie a doručenie prispôbil existujúcej korešpondencii medzi účastníkmi. Takéto konanie nielen odporuje obchodnej morálke, ale naráža na naplnenie skutkovej podstaty trestného činu marenia spravodlivosti v zmysle § 344 Trestného zákona č. 300/2005 Z. z.

Ďalej je potrebné poukázať aj na výsledok predošlého súdneho konania vedenom na Okresnom súde Spišská Nová Ves pod sp. zn. 10 Cb/140/2007, ktoré skončilo rozsudkom zo dňa 23. 10. 2008, na základe ktorého bol sťažovateľ povinný zaplatiť 428.400,-Sk s prísl. (jednalo sa o platby z tej istej zmluvy o poradenstve za obdobie roku 2006, a tento rozsudok bol potvrdený rozsudkom Krajského súdu v Košiciach zo dňa 23. 2. 2009, sp. zn. 2 Cob/198/2008). Uvedenými rozsudkami všeobecných súdov bolo prejedikované, že navrhovateľove nároky nie sú uplatňované v rozpore s poctivým obchodným stykom.

Vzhľadom na to, že sťažovateľ na základe týchto rozhodnutí dobrovoľne plnil, predpokladáme že nebol úspešný v prípadnom domáhaní sa zmeny rozhodnutia formou mimoriadnych opravných prostriedkov resp. ústavnej sťažnosti.

Vychádzajúc z uvedeného, navrhovateľ navrhuje, aby ústavný súd sťažnosti nevyhovел, a teda aby vyslovil, že označené práva sťažovateľa napadnutým rozsudkom krajského súdu porušené neboli.»

Na výzvy ústavného súdu adresované sťažovateľke, aby prípadne zaujala stanoviská k vyjadreniu predsedu krajského súdu a k vyjadreniu žalobkyne k sťažnosti z 1. marca 2012, sťažovateľka nereagovala.

II.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Sťažovateľka namieta, že postupom krajského súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 2 Cob/169/2011 a jeho rozsudkom z 19. septembra 2001 boli porušené jej základné práva podľa čl. 35 a čl. 46 ods. 1 ústavy, ako aj jej právo podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru.

II.1 K namietanému porušeniu základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru postupom krajského súdu v napadnutom konaní a napadnutým rozsudkom

Podľa čl. 46 ods. 1 ústavy každý sa môže domáhať zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde...

Podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru každý má právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo... prejednaná... súdom..., ktorý rozhodne o jeho občianskych právach alebo záväzkoch alebo o oprávnenosti akéhokoľvek trestného obvinenia proti nemu.

Z doterajšej judikatúry ústavného súdu vyplýva, že medzi obsahom základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a obsahom práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru nemožno vidieť zásadnú odlišnosť (m. m. II. ÚS 71/97). Z tohto vyplýva, že ich namietané porušenie postupom alebo rozhodnutím orgánu verejnej moci možno preskúmať spoločne.

Ústavný súd vo svojej konštantnej judikatúre zdôrazňuje, že nie je súčasťou systému všeobecných súdov, ale podľa čl. 124 ústavy je nezávislým súdnym orgánom ochrany ústavnosti. Z toho vyplýva, že vo veciach patriacich do právomoci všeobecných súdov nie je alternatívnou ani mimoriadnou opravnou inštitúciou (m. m. II. ÚS 1/95, II. ÚS 21/96). Preto nie je zásadne oprávnený preskúmať a posudzovať právne názory všeobecného súdu, ktoré ho pri výklade a uplatňovaní zákonov viedli k rozhodnutiu vo veci samej, ani preskúmať, či v konaní pred všeobecným súdom bol náležite zistený skutkový stav a aké skutkové a právne závery zo skutkového stavu všeobecný súd vyvodil. Úloha ústavného súdu sa obmedzuje na kontrolu zlučiteľnosti účinkov takejto interpretácie a aplikácie s ústavou, prípadne medzinárodnými zmluvami o ľudských právach a základných slobodách. Do sféry pôsobnosti všeobecných súdov môže ústavný súd zasiahnuť len vtedy,

ak by ich konanie alebo rozhodovanie bolo zjavne nedôvodné alebo arbitrárne, a tak z ústavného hľadiska neospravedliteľné a neudržateľné, a zároveň by malo za následok porušenie niektorého základného práva alebo slobody (m. m. I. ÚS 13/00, I. ÚS 139/02, III. ÚS 180/02 atď.). O arbitrárnosti (svojevôli) pri výklade a aplikácii zákonného predpisu všeobecným súdom by bolo možné uvažovať len v prípade, ak by sa tento natoľko odchýlil od znenia príslušných ustanovení, že by zásadne poprel ich účel a význam (m. m. I. ÚS 115/02, I. ÚS 12/05, I. ÚS 352/06).

Vychádzajúc z uvedených právnych názorov bolo úlohou ústavného súdu posúdiť námietky sťažovateľky uplatnené v sťažnosti proti postupu krajského súdu v napadnutom konaní a proti rozsudku krajského súdu sp. zn. 2 Cob/169/2011 z 19. septembra 2011, najmä z hľadiska rešpektovania záruk vyplývajúcich jej z čl. 46 ods. 1 ústavy a čl. 6 ods. 1 dohovoru v kontexte s doterajšou judikatúrou ústavného súdu, ako aj Európskeho súdu pre ľudské práva (ďalej aj „ESLP“) aplikovateľnou na posudzovanú vec.

Európsky súd pre ľudské práva v rámci svojej judikatúry okrem iného vyslovil, že „Právo na spravodlivý proces zahŕňa aj právo na odôvodnenie súdneho rozhodnutia. Odôvodnenie rozhodnutia však neznamená, že na každý argument sťažovateľa je súd povinný dať podrobnú odpoveď. Splnenie povinnosti odôvodniť rozhodnutie je preto vždy posudzované so zreteľom na konkrétny prípad“ (napr. *Georgidias v. Grécko* z 29. mája 1997, Recueil III/1997). V nadväznosti na citované ESLP vo svojej judikatúre tiež uvádza, že „Právo na spravodlivý súdny proces nevyžaduje, aby súd v rozsudku reagoval na každý argument prednesený v súdnom konaní. Stačí, aby reagoval na ten argument (argumenty), ktorý je z hľadiska výsledku súdneho rozhodnutia považovaný za rozhodujúci“ (rozsudok vo veci *Ruiz Torija c. Španielsko* z 9. decembra 1994, *Annuaire*, č. 303-B).

Rešpektujúc judikatúru ESLP ústavný súd vo svojej ustálenej judikatúre tiež neustále pripomína, že jedným z kľúčových princípov spravodlivého súdneho konania, ako ich garantuje čl. 6 ods. 1 dohovoru a tiež čl. 46 ods. 1 ústavy, je aj právo na náležité odôvodnenie súdneho rozhodnutia. Jeho obsahom je právo účastníka konania na také odôvodnenie súdneho rozhodnutia, ktoré preskúmateľným spôsobom, jasne a zrozumiteľne

dáva odpovede na všetky právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany. Princíp spravodlivosti („fairness“) pritom zaväzuje súdy, aby pre svoje rozhodnutia poskytli dostatočné a relevantné dôvody (napr. III. ÚS 135/04, III. ÚS 198/05, III. ÚS 34/07). Potreba náležite odôvodniť súdne rozhodnutie je daná tiež vo verejnom záujme, pretože je jednou zo záruk, že výkon spravodlivosti nie je arbitrárny, neprehľadný a že rozhodovanie súdu je kontrolovateľné verejnosťou (IV. ÚS 296/09).

Sťažovateľka zakladá svoju argumentáciu o porušení ňou označených základných práv podľa ústavy a práva podľa dohovoru na troch kľúčových námietkach.

Sťažovateľka predovšetkým namieta, že krajský súd (a pred ním okresný súd) nesprávne právne posúdili skutkové zistenia, keďže podľa jej názoru *«v konaní bolo nesporne preukázané, že uzavretá zmluva bola určitá a zrozumiteľná v tom, že plnenie zo strany žalobcu sa malo poskytovať len na základe vyžiadania našej spoločnosti (článok III. zmluvy „Dodávateľ poskytne poradenstvo priebežne podľa požiadaviek odberateľa“) a za mesiac poskytovania služieb mu bude vyplatená odmena vo výške 30.000 Sk plus DPH. Súd právne uzavrel, že žalobcovi patrí odmena mesačne vo výške 30.000 Sk plus DPH bez ohľadu na to, či prácu vykonával alebo nie.»*

Druhá námietka sťažovateľky sa rovnako týka nesprávneho právneho posúdenia úkonu sťažovateľky „výpoveď zo zmluvy“ z 11. apríla 2007, v spojení s tým aj platnosti zmluvy o zabezpečení poradenstva z 26. decembra 2002 (ďalej len „zmluva o poradenstve“), keďže podľa sťažovateľky bolo preukázané doručenie listiny, a to „písomného vyjadrenia odstúpenia od zmluvy podľa článku IX., bod 5 zmluvy a súdy napriek uvedenému uzavreli vec tak, že zmluva platí aj naďalej“. Sťažovateľka pritom tvrdí, že „všeobecné súdy zhodne uviedli, že listina, ktorou sme odstúpili od zmluvy nespĺňala náležitosti účinného odstúpenia od zmluvy a poukazovali na ustanovenie § 344 a § 345 ods. 1 až 3 Obchodného zákonníka, ako aj § 345 ods. 1 Obchodného zákonníka. Pritom je zrejmé, že na odstúpenie od zmluvy sa nemohli vzťahovať ustanovenia § 345 a § 346 Obchodného zákonníka z toho dôvodu, že sme odstupovali nie podľa zákona, ale podľa zmluvy, v ktorej je jasne uvedené, že odstúpiť od zmluvy môže samostatne ktorákoľvek

zo 14. januára 2011 rozhodol tak, že zrušil rozsudok okresného súdu č. k. 10 Cb/120/2009-150 zo 16. novembra 2010 vo výroku, ktorým okresný súd „v prevyšujúcej časti žalobu zamietol a... v rozsahu zrušenia vec vrátil okresnému súdu na ďalšie konanie“, pričom v podstatnej časti odôvodnenia svojho uznesenia krajský súd uviedol:

«Podľa názoru odvolacieho súdu zásadnou otázkou pre posúdenie opodstatnenosti nároku žalobcu je to, či došlo k platobnému (správne má byť „platnému“, pozn.) odstúpeniu od zmluvy o zabezpečení poradenstva zo dňa 26. 12. 2002. Súd prvého stupňa len stroho odôvodnil svoje rozhodnutie, „že došlo k platnému odstúpeniu od zmluvy v zmysle zmluvy.“. Z obsahu Zmluvy o zabezpečení poradenstva zo dňa 26. 12. 2002 vyplýva, že účastníci konania v bode IX. ods. 5 Ďalšie náležitosti zmluvy dohodli: Každá zo zmluvných strán má právo samostatne odstúpiť od zmluvy, a to na základe písomného vyjadrenia podaného druhej strane.

Podľa § 344 Obchodného zákonníka, od zmluvy možno odstúpiť iba v prípadoch, ktoré ustanovuje zmluva alebo tento alebo iný zákon.

Ustanovenie § 344 Obchodného zákonníka, nie je obsiahnuté v ustanovení § 263 Obchodného zákonníka, preto je to ustanovenie dispozitívne. To, že sa jedná o dispozitívne ustanovenie umožňuje účastníkom zmluvy určiť si v zmluve dôvody pre odstúpenie od zmluvy. Dojednanie účastníkov o možnosti odstúpenia od zmluvy o zabezpečení poradenstva neobsahuje dôvody pre odstúpenie od zmluvy je neurčité, a preto podľa § 344 Obchodného zákonníka môžu od zmluvy odstúpiť iba v prípadoch, ktoré ustanovuje tento zákon.

Z obsahu uvedeného dojednania o možnosti odstúpenia od zmluvy nie je zrejmé, na základe akého vyjadrenia je možné od zmluvy odstúpiť, to nebolo zrejmé ani samotnému žalovanému, preto tento nedoručil žalobcovi písomné vyjadrenie, ako to predpokladá bod IX. ods. 5 Ďalšie náležitosti zmluvy, ale výpoveď zmluvy, ktorú súd prvého stupňa nesprávne kvalifikoval, ako platné odstúpenie od zmluvy.

V spise nie je založené ani vyjadrenie žalovaného, ani odstúpenie od zmluvy. Obchodný zákonník ani výpoveď zo zmluvy nepozná.

Na základe horeuvedeného, odvolací súd dospel k záveru, že v konaní je potrebné doplniť dokazovanie v tom smere, či nedošlo k odstúpeniu od zmluvy podľa § 344 Obchodného zákonníka.

Obchodný zákonník vo všeobecných ustanoveniach o záväzkovom práve v dieli VIII upravuje odstúpenie od zmluvy len pre prípad omeškania dlžníka alebo veriteľa. Rozlišuje v ustanoveniach § 345 a § 346 medzi podstatným porušením zmluvnej povinnosti a medzi nepodstatným porušením zmluvnej povinnosti. Ustanovenie § 345 a § 346 sú dispozitívne. Odstúpiť od zmluvy podľa ust. § 345 možno len za tej podmienky, že omeškanie dlžníka alebo veriteľa malo povahu podstatného porušenia zmluvnej povinnosti.

Čo je podstatným porušením zmluvy, to vymedzuje ust. § 345 ods. 2 Obchodného zákonníka. Vymedzenie podstatného porušenia zmluvy vychádza z ustanovenia článku 35 vyhl. č. 160/95 zb. – dohovor OSN o zmluvách o medzinárodnej kúpe tovaru, podľa ktorého porušenie zmluvy jednou zo strán je podstatné, ak spôsobuje takú ujmu druhej strane, že ju v značnej miere zbavuje toho, čo táto strana je oprávnená očakávať podľa zmluvy, iba ak by strana porušujúca zmluvu nepredvídala takéto dôsledky a ani rozumná osoba v tom istom postavení by ich nepredvídala za tých istých okolností.

Preukazovanie kvalifikovanej povahy porušenie zmluvy môže byť v konkrétnom prípade dosť zložitá, a preto zákonodarca zakotvil v ust. § 345 ods. 2 vyvrátiteľnú právnu domnienku tak, že pri pochybnostiach sa predpokladá, že porušenie zmluvy nie je podstatné.

Využitie inštitútu odstúpenia od zmluvy je právom oprávnenej osoby, nie jeho povinnosťou. Zákonodarca to zohľadnil v ust. § 345 ods. 3, kde dáva oprávnenej osobe možnosť nevyužiť právo na odstúpenie podľa ods. 1, to však nemá za následok zánik jeho práva na odstúpenie od zmluvy, mení sa len toto právo tak, že oprávnená strana môže odstúpiť od zmluvy podľa ust. § 346, teda podľa úpravy pre nepodstatné porušenie. Oprávnený môže zvoliť aj také riešenie, že poskytne povinnému lehotu na plnenie a po márnom uplynutí tejto lehoty môže odstúpiť od zmluvy. V tomto ustanovení nie je ustanovená požiadavka primeranosti lehoty tak, ako je tomu v ust. § 346 ods. 1.

Ustanovenie § 346 Obchodného zákonníka, umožňuje oprávnenej osobe odstúpiť od zmluvy pre prípad nepodstatného porušenia zmluvy, ktoré však nie je legálne definované v Obchodnom zákonníku. Možno povedať, že každé porušenie zmluvy, zmluvnej povinnosti, ktoré nie je podstatným porušením zmluvnej povinnosti, je nepodstatným porušením

zmluvnej povinnosti. Predpokladom použitia citovaného ustanovenia je, že oprávnená strana poskytne povinnej strane dodatočnú primeranú lehotu, v ktorej má splniť svoju povinnosť. Ak povinná strana si svoju povinnosť nesplní, ani v dodatočnej primeranej lehote, oprávnený môže od zmluvy odstúpiť a to tak, že oznámi povinnej strane, že v dôsledku nesplnenia povinnosti v dodatočnej primeranej lehote od zmluvy odstupuje, resp. možno urobiť prejav o odstúpení už súčasne s určením lehoty, ako to výslovne určuje § 350 ods. 2 Obchodného zákonníka. Od konkrétnych okolností bude závisieť posúdenie primeranosti lehoty, najmä s ohľadom na náročnosť plnenia, ale určite aj s ohľadom na dĺžku omeškania.

Pretože súd prvého stupňa nedostatočne zistil skutkový stav, čo malo za následok nesprávne posúdenie veci, odvolací súd podľa § 221 ods. 1 písm. h) zrušil rozsudok súdu prvého stupňa v napadnutej časti a podľa § 221 ods. 2 O. s. p. v rozsahu zrušenia vec vrátil súdu prvého stupňa na ďalšie konanie.»

Okresný súd viazaný právnym názorom vysloveným krajským súdom v rozsudku č. k. 2 Cob/2/2011-175 zo 14. januára 2011 rozhodol opätovne o v poradí druhej žalobe žalobkyne tak, že uložil sťažovateľke povinnosť zaplatiť žalobkyni 33 180,72 eur s 0,05 % úrokom z omeškania denne od 16. augusta 2009 do zaplatenia a nahradiť trovy konania do 3 dní od právoplatnosti rozsudku, pričom v podstatnej časti odôvodnenia svojho rozsudku uviedol:

„Súd mal vykonaným dokazovaním preukázané, že žalobca a žalovaný uzavreli platnú zmluvu, ktorej predmetom bolo poskytovanie poradenských a konzultačných služieb. Dohodnutá odmena bola stanovená paušálne a nebola ničím podmienená, je to zrejme z toho, že žiadna z faktúr neobsahovala podklady. Obidvom stranám bol známy obsah zmluvy a aj ho rešpektovali, o čom svedčí jej niekoľkoročné plnenie. V zmluve bolo dohodnuté, že každý zo zmluvných strán má právo samostatne odstúpiť od zmluvy a to na základe písomného vyjadrenia podaného druhej strane. Z tohto dojednaní nie je zrejme, na základe akého vyjadrenia je možné od zmluvy odstúpiť, preto v danom prípade žalovaný mohol od zmluvy odstúpiť iba v zmysle § 344 Obchodného zákonníka, pri podstatnom porušení zmluvy z dôvodu omeškania dlžníka alebo veriteľa, za predpokladu, že splní svoju oznamovaciu povinnosť a pri nepodstatnom porušení zmluvy za splnenia dvoch podmienok

zároveň a to poskytnutia dodatočnej primeranej lehoty na plnenie porušenej povinnosti a nesplnenie povinnosti povinnou stranou ani v tejto dodatočnej lehote. List zo dňa 11. 4. 2007 označený ako výpoveď, tieto zákonné náležitosti nespĺňa, obsahuje iba vyjadrenie, že žiadne poradenstvo nepožadovali, faktúru č. 200713 zo dňa 31. 3. 2007 nepreplatia. Aby nedošlo k pochybeniu v budúcnosti, dáva výpoveď zo Zmluvy o zabezpečení poradenstva zo dňa 26. 12. 2002 ku dňu 11. 4. 2007. Ako už odvolací súd uviedol, túto výpoveď nie je možné považovať za platné odstúpenie od zmluvy. Obchodný zákonník ani výpoveď zo zmluvy nepozná. Ak by súd uvedenú výpoveď posudzoval ako odstúpenie od zmluvy, toto odstúpenie od zmluvy je neúčinné, pretože nespĺňa hore citované náležitosti stanovené zákonom. Súd na základe uvedeného zaviazal žalovaného žalovanú sumu 33 180,72 eur s dohodnutými úrokmi z omeškania uhradiť.“

Proti rozsudku okresného súdu zo 14. januára 2011 podala sťažovateľka odvolanie, o ktorom krajský súd rozhodol sťažnosťou napadnutým rozsudkom z 19. septembra 2011 tak, že odvolaním napadnutý rozsudok okresného súdu potvrdil, pričom v jeho odôvodnení uviedol:

„Odvolanie (sťažovateľka, pozn.) odôvodnil tým, že naozaj sa v zmluve o zabezpečení poradenstva zo dňa 26. 12. 2002 v článku IX., bod 5 uvádza, že každá zo zmluvných strán má právo samostatne odstúpiť o d zmluvy, a to na základe písomného vyjadrenia podaného druhej strane. Tento text nie je neurčitý, je podľa názoru žalovaného jasný, zrozumiteľný a určitý. Jasne z neho vyplýva možnosť odstúpenia od zmluvy ktoroukoľvek zmluvnou stranou tým, že doručí písomné vyjadrenie druhej strane, že od zmluvy odstupuje. Pre odstúpenie sa podľa tejto zmluvy nevyžaduje splnenie ďalších podmienok, čo znamená, že od zmluvy možno odstúpiť aj bez uvedenia dôvodov. Doručením odstúpenia od zmluvy došlo k ukončeniu zmluvného vzťahu. Z toho dôvodu, že došlo k odstúpeniu od zmluvy podľa zmluvy samotnej nebolo potrebné plniť podmienky uvedené v § 344 Obchodného zákonníka, lebo nedošlo k odstúpeniu podľa zákona. Jednoznačne teda žalovaný tvrdí, že odstúpiť od zmluvy možno alebo v prípade, že to umožňuje zmluva, alebo v prípade, ak to umožňuje zákon. V tomto prípade došlo k odstúpeniu od zmluvy podľa zmluvy, a nie je rozhodujúce, akým názvom je pomenované písomné vyjadrenie, ktoré žalovaný doručil žalobcovi, a z obsahu ktorého jednoznačne vyplýva, že ide o jednostranný

právny úkon smerujúci k ukončeniu zmluvy najmä preto, lebo poukazuje na ten článok zmluvy o zabezpečení poradenstva, ktorý pojednáva o odstúpení od zmluvy. Pre prípad odstúpenia od zmluvy, zmluva nestanovila ďalšie podmienky okrem toho, že odstúpenie má byť vyhotovené v písomnej forme a doručené druhej strane. Preto je nepochybné, že právny úkon označený ako výpoveď zo dňa 11. 4. 2007 je účinným odstúpením od zmluvy o zabezpečení poradenstva uzavretej dňa 26. 12. 2002.

Obsah tohto podania, resp. tejto písomnosti označenej ako výpoveď je treba vykladať podľa interpretačných pravidiel uvedených v § 266 Obchodného zákonníka:

Podľa odseku 1 tohto ustanovenia, prejav vôle sa vykladá podľa úmyslu konajúcej osoby, ak tento úmysel bol strane, ktorej je prejav vôle určený, známy alebo jej musel byť známy.

Podľa odseku 2 v prípadoch, keď prejav vôle nemožno vyložiť podľa odseku 1, vykladá sa prejav vôle podľa významu, ktorý by mu spravidla prikladala osoba v postavení osoby, ktorej bol prejav vôle určený. Výrazy používané v obchodnom styku sa vykladajú podľa významu, ktorý sa im spravidla v tomto styku prikladá.

Podľa odseku 3, pri výklade vôle podľa odsekov 1 a 2 sa vezme náležitý zreteľ na všetky okolnosti súvisiace s prejavom vôle, včítane rokovania o uzavretí zmluvy a praxe, ktorú strany medzi sebou zaviedli, ako aj následného správania sa strán, pokiaľ to pripúšťa povaha vecí.

Je treba zdôrazniť, že tento list bol doručovaný žalobcovi v čase, keď sa viedol právny spor o zaplatenie odmeny za zabezpečenie poradenstva na základe tejto zmluvy, kedy žalovaný jasne deklaroval svoj záujem ukončiť tento zmluvný vzťah preto, že žalobca mu žiadne plnenie zo zmluvy neposkytoval a žalovaný odmietal za neplatenie zmluvy platiť požadovanú finančnú čiastku.

Za takéhoto stavu sa žalovaný domnieva, že výkon práva žalobcu je v rozpore so zásadami poctivého obchodného styku a preto nepožíva právnu ochranu.

Podľa žalovaného súd prvého stupňa vykonal potrebné dokazovanie v celom rozsahu, avšak na základe vykonaných dôkazov dospel k nesprávnym skutkovým zisteniam a nesprávnemu právnemu posúdeniu veci.

Žalovaný navrhol napadnutý rozsudok zmeniť a žalobu zamietnuť.

K odvolaniu žalovaného sa vyjadril žalobca.

Žalobca uviedol, že sa v plnom rozsahu stotožňuje s rozhodnutím súdu prvého stupňa, ktorého odôvodnenie korešponduje so záverom a s odôvodnením uznesenia Krajského súdu v Košiciach sp. zn. 2 Cob/2/2011 zo dňa 14. 1. 2011.

Žalobca navrhol rozsudok súdu prvého stupňa potvrdiť a žalovaného zaviazat' k náhrade trov odvolacieho konania.

Krajský súd v Košiciach ako súd odvolací (§ 10 ods. 1 O. s. p.) prejednal odvolanie podľa § 212 ods. 1 O. s. p. bez nariadenia pojednávania podľa § 214 ods. 2 O. s. p. a dospel k záveru, že odvolanie nie je dôvodné.

Odvolací súd sa stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia a konštatuje správnosť dôvodov napadnutého rozhodnutia.

Podľa § 157 ods. 2 O. s. p., súd v odôvodnení rozsudku uvedie podstatný obsah prednesov, stručne a výstižne vyloží, ktoré skutočnosti mal preukázané a ktoré nie, o ktoré dôkazy oprel svoje skutkové zistenia a akými úvahami sa pri hodnotení dôkazov spravoval, prečo nevykonal i ďalšie dôkazy, a posúdi zistený skutkový stav podľa príslušných ustanovení, ktoré používa.

Podrobným preskúmaním napadnutého rozhodnutia odvolací súd dospel k záveru, že odôvodnenie napadnutého rozsudku tieto požiadavky splňa.

Zo zhodného prejavu účastníkov konania jednoznačne vyplýva, že uzavreli zmluvu o zabezpečení poradenstva.

Odvolací súd zhodne so súdom prvého stupňa konštatuje, že žalovaný dobrovoľne a slobodne prevzal v zmluve o zabezpečení poradenstva zo dňa 16. 12. 2002 záväzok zaplatiť žalobcovi za v zmluve dohodnuté poradenstvo 30.000,- Sk + DPH mesačne.

Takýto záväzok žalovaného je v súlade s ustanovením článku 2 ods. 3 Listiny základných práv a slobôd, podľa ktorého každý môže konať, čo nie je zákonu zakázané a nikto nesmie byť nútený konať to, čo mu zákon neukladá.

Samotné odvolanie je chaotické. Žalovaný v odvolaní tvrdí, že žalobca nesplnil svoj záväzok zo zmluvy, pričom v bode III zmluvy účastníci dohodli, že dodávateľ – žalobca poskytne poradenstvo priebežne podľa požiadaviek odberateľa – žalovaného. Napriek uvedenému tvrdeniu žalovaný nepredložil v konaní pred súdom prvého stupňa ani v odvolacom konaní žiadny dôkaz o tom, ktoré požiadavky žalovaného žalobca nesplnil.

K tvrdeniu žalovaného, že výkon práva žalobcu je v rozpore so zásadami poctivého obchodného styku, odvolací súd považuje za potrebné uviesť, že z obsahu zmluvy o zabezpečení poradenstva zo dňa 26. 12. 2002 nevyplýva, že táto zmluva bola uzatvorená v rozpore s princípom poctivosti. Účastníci zmluvu uzavreli dobrovoľne a slobodne a prevzali na seba aj dohodnuté zmluvné záväzky.

Uvedené záväzky sú v súlade s ustanovením článku 2 ods. 3 Listiny základných práv a slobôd, podľa ktorého každý môže konať čo nie je zákonu zakázané a nesmie byť nútený konať to, čo mu zákon neukladá.

Krajský súd v Košiciach na horeuvedenom základe napadnutý rozsudok ako vecne správny podľa § 219 ods. 2 O. s. p. potvrdil.“

Ústavný súd v nadväznosti na citované považoval za potrebné poukázať predovšetkým na § 219 ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „OSP“), podľa ktorého ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením rozhodnutia prvostupňového súdu, môže sa v odôvodnení obmedziť len na konštatovanie správnosti dôvodov tohto rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti rozhodnutia ďalšie dôvody. Vo svojej ustálenej judikatúre aj vo väzbe na citovaný § 219 ods. 2 OSP ústavný súd tiež zdôrazňuje, že odôvodnenia rozhodnutí prvostupňového súdu a odvolacieho súdu nemožno posudzovať izolovane (m. m. IV. ÚS 372/08, IV. ÚS 350/09), pretože prvostupňové a odvolacie konanie z hľadiska predmetu konania tvoria jeden celok.

Vo vzťahu k prvej námietke sťažovateľky (nesprávne právne posúdenie skutkových zistení, pozn.) ústavný súd poukazuje na skutočnosť, že okresný súd v rozsudku č. k. 10 Cb/120/2009-201 zo 14. júna 2011 mal za preukázané, že „žalobca a žalovaný uzavreli platnú zmluvu, ktorej predmetom bolo poskytovanie poradenských a konzultačných služieb. Dohodnutá odmena bola stanovená paušálne a nebola ničím podmienená, je to zrejmé z toho, že žiadna z faktúr neobsahovala podklady. Obidvom stranám bol známy obsah zmluvy a aj ho rešpektovali, o čom svedčí jej niekoľkoročné plnenie.“. Pre úplnosť ústavný súd dodáva, že k takémuto právnomu záveru dospeli tak okresný súd, ako aj krajský súd už v konaní o prvej žalobe zo 7. novembra 2007, ktorým sa žalobkyňa domáhala proti sťažovateľke úhrady sumy 428 400 Sk s príslušenstvom z titulu nezaplatených faktúr

na základe zmluvy o poradenstve, pričom rozsudok okresného súdu č. k. 10 Cb 140/2007-89 z 23. októbra 2008 v spojení s rozsudkom krajského súdu č. k. 2 Cob 198/2008-109 z 23. februára 2009 nadobudol právoplatnosť 25. marca 2009. Odôvodnenie krajského súdu v napadnutom konaní, ktorý sa stotožnil so závermi okresného súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 10 Cb/120/2009-201 zo 14. júna 2011, je vo vzťahu k prvej námietke sťažovateľky podľa názoru ústavného súdu z ústavného hľadiska akceptovateľné. Krajský súd zo skutkových okolností vyvodil právne závery, ktoré zodpovedajú ústavne konformnej interpretácii a aplikácii príslušných právnych noriem, pričom sťažovateľka neuviedla vo svojej sťažnosti také argumenty, ktoré by mohli spochybníť ústavnosť záveru krajského súdu o predmete zmluvy o poradenstve a signalizovať tak jeho arbitrárnosť. Ústavný súd aj s prihliadnutím na právny záver okresného súdu a krajského súdu vyplývajúci z konania o prvej žalobe nemal pochybnosti o správnosti skutkového zistenia a tieto skutkové zistenia pri svojom rozhodovaní rešpektoval.

Vo vzťahu k druhej námietke sťažovateľky týkajúcej sa nesprávneho právneho posúdenia úkonu sťažovateľky označeného ako „výpoveď zo zmluvy“ z 11. apríla 2007, a tým aj platnosti zmluvy o poradenstve ústavný súd v prvom rade opätovne poukazuje na právne závery vyplývajúce z napadnutého rozsudku krajského súdu, ktorým tento potvrdil rozsudok okresného súdu č. k. 10 Cb/120/2009-201 zo 14. júna 2011, podľa ktorých krajský súd zhodne s názorom okresného súdu mal za preukázané, že sťažovateľka (odberateľka, pozn.) uzatvorila so žalobkyňou (dodávateľkou, pozn.) zmluvu o poradenstve, predmetom ktorej bol záväzok dodávateľky zabezpečiť poradenské a konzultačné služby priebežne podľa požiadaviek odberateľky, pričom „*Dohodnutá odmena bola stanovená paušálne a nebola ničím podmienená*“ (citované z rozsudku okresného súdu č. k. 10 Cb/120/2009-201 zo 14. júna 2011), takže „*uvedené záväzky sú v súlade s ustanovením článku 2 ods. 3 Listiny základných práv a slobôd, podľa ktorého každý môže konať čo nie je zákonu zakázané a nesmie byť nútený konať to, čo mu zákon neukladá.*“ (citované z napadnutého rozsudku krajského súdu, pozn.).

V odôvodnení uznesenia krajského súdu č. k. 2 Cob/2/2011-175 zo 14. januára 2011, ktorým tento zrušil rozsudok okresného súdu č. k. 10 Cb/120/2009-150 zo 16. novembra

2010, je obsiahnutý záväzný právny názor krajského súdu, podľa ktorého „*Dojednanie účastníkov o možnosti odstúpenia od zmluvy o zabezpečení poradenstva neobsahuje dôvody pre odstúpenie od zmluvy, je neurčité, a preto podľa § 344 Obchodného zákonníka môžu od zmluvy odstúpiť iba v prípadoch, ktoré ustanovuje tento zákon.*“. V dôsledku takto vysloveného právneho názoru odvolací súd uložil okresnému súdu, aby doplnil dokazovanie v tom smere, či „*nedošlo k odstúpeniu od zmluvy podľa § 344 Obchodného zákonníka*“, a poukázal v tejto súvislosti na zákonnú úpravu obsiahnutú v § 345 a § 346 Obchodného zákonníka (ďalej aj „ObZ“), ktorá rieši prípady odstúpenia od zmluvy pre podstatné a nepodstatné porušenie zmluvnej povinnosti. V nadväznosti na túto úlohu okresný súd v rozsudku č. k. 10 Cb/120/2009 zo 14. júna 2011 uviedol, že „*žalovaný (sťažovateľka, pozn.) mohol od zmluvy odstúpiť iba v zmysle § 344 Obchodného zákonníka, pri podstatnom porušení zmluvy z dôvodu omeškania dlžníka alebo veriteľa, za predpokladu, že splní svoju oznamovaciu povinnosť a pri nepodstatnom porušení zmluvy za splnenia dvoch podmienok zároveň a to poskytnutia dodatočnej primeranej lehoty na plnenie porušenej povinnosti a nesplnenie povinnosti povinnou stranou ani v tejto dodatočnej lehote. List zo dňa 11. 4. 2007 označený ako výpoveď, tieto zákonné náležitosti nespĺňa, obsahuje iba vyjadrenie, že žiadne poradenstvo nepožadovali, faktúru č. 200713 zo dňa 31. 3. 2007 nepreplatia. Aby nedošlo k pochybeniu v budúcnosti, dáva výpoveď zo Zmluvy o zabezpečení poradenstva zo dňa 26. 12. 2002 ku dňu 11. 4. 2007. Ako už odvolací súd uviedol, túto výpoveď nie je možné považovať za platné odstúpenie od zmluvy. Obchodný zákonník ani výpoveď zo zmluvy nepozná. Ak by súd uvedenú výpoveď posudzoval ako odstúpenie od zmluvy, toto odstúpenie od zmluvy je neúčinné, pretože nespĺňa hore citované náležitosti stanovené zákonom. Súd na základe uvedeného zaviazal žalovaného žalovanú sumu 33 180,72 eur s dohodnutými úrokmi z omeškania uhradiť.*“.

-

V nadväznosti na citované právne názory okresného súdu a krajského súdu považoval ústavný súd za potrebné zdôrazniť, že ak mal krajský súd v napadnutom konaní za preukázané, že zmluva o poradenstve uzavretá medzi sťažovateľkou ako odberateľkou a žalobkyňou ako dodávateľkou je nepodmienená, čo v konečnom dôsledku znamená pre sťažovateľku záväzok platiť paušálne mesačne zmluvou o poradenstve stanovenú sumu bez ohľadu na to, či k plneniu zo strany žalobkyne (dodávateľky, pozn.) došlo alebo nie, potom

skutočnosť predstavujúca zákonom ustanovenú podmienku odstúpenia od zmluvy (omeškanie dodávateľky, pozn.) nemôže reálne nastať. Navyše, ak krajský súd vo vzťahu k právnomu úkonu sťažovateľky označenému ako „výpoveď zo zmluvy“ z 11. apríla 2007 uviedol, že „výpoveď nie je možné považovať za platné odstúpenie od zmluvy“, pretože „Obchodný zákonník ani výpoveď zo zmluvy nepozná“, tak potom takýto výklad príslušných ustanovení Obchodného zákonníka stavia sťažovateľku do pozície účastníčky záväzkovo-právneho vzťahu, ktorá nemá zákonnú ani zmluvnú možnosť právne relevantným spôsobom ukončiť tento záväzkovo-právny vzťah, ktorého trvanie je pre ňu zjavne nevýhodné (zaväzuje ju na dobu neurčitú uhrádzať faktúry za nulové plnenie zo strany žalobkyne, pozn.). V záujme spravodlivého usporiadania vzťahov medzi sťažovateľkou a žalobkyňou bolo podľa názoru ústavného súdu úlohou krajského súdu zohľadniť túto skutočnosť a to aj v širších súvislostiach ako len formalistickým výkladom § 345 a § 346 ObZ.

Ustanovenia žiadneho právneho predpisu nemožno interpretovať a aplikovať izolovane, t. j. bez zohľadnenia ich organickej väzby na iné ustanovenia toho istého právneho predpisu, prípadne súvisiacich právnych predpisov s osobitným zreteľom na právne zásady a princípy, na ktorých sú tieto právne predpisy založené a z ktorých vychádzajú, rešpektujúc pritom všeobecné ústavné princípy, ktoré musia byť implicitnou súčasťou rozhodovacej činnosti každého orgánu verejnej moci. Táto požiadavka v posudzovanej veci platí o to viac, že sťažovateľka vo svojom odvolaní výslovne namietala (rovnako tak ako v sťažnosti adresovanej ústavnému súdu, pozn.), že „výkon práva žalobcu je v rozpore so zásadami poctivého obchodného styku a preto nepožíva právnu ochranu“. Na túto námietku sťažovateľky reagoval krajský súd v napadnutom rozsudku len stručne, keď poukázal na to, že „... z obsahu zmluvy o zabezpečení poradenstva zo dňa 26. 12. 2002 nevyplýva, že táto zmluva bola uzatvorená v rozpore s princípom poctivosti. Účastníci zmluvu uzavreli dobrovoľne a slobodne a prevzali na seba aj dohodnuté zmluvné záväzky.“. Takýto spôsob vysporiadania sa s odvolacou námietkou sťažovateľky nesvedčí o záujme krajského súdu spravodlivo usporiadať vzťahy medzi sťažovateľkou a žalobkyňou a ústavný súd ho považuje v konkrétnych okolnostiach posudzovanej veci z ústavného hľadiska za neakceptovateľný a neudržateľný. Z obsahu uvedenej odvolacej námietky (a dokonca i z formy jej reprodukovania v napadnutom rozsudku krajského súdu, pozn.) totiž zjavne

možno vyvodit', že sťažovateľka ňou nenamietala samotné uzatvorenie zmluvy o poradenstve, ale jej ďalší výkon („výkon práva žalobcu...“), pričom navyše z obsahu úkonu sťažovateľky označeného ako „výpoveď zo zmluvy“ z 11. apríla 2007 možno podľa názoru ústavného súdu celkom zjavne vyvodit' jej zámer ukončiť zmluvný vzťah so žalobkyňou (jeho ďalší výkon, pozn.), čo ani krajský súd v napadnutom rozsudku nespochybnil.

Podľa § 1 ods. 1 ObZ tento zákon upravuje postavenie podnikateľov, obchodné záväzkové vzťahy, ako aj niektoré iné vzťahy súvisiace s podnikaním.

Podľa § 1 ods. 2 ObZ právne vzťahy uvedené v odseku 1 sa spravujú ustanoveniami tohto zákona. Ak niektoré otázky nemožno riešiť podľa týchto ustanovení, riešia sa podľa predpisov občianskeho práva. Ak ich nemožno riešiť ani podľa týchto predpisov, posúdia sa podľa obchodných zvyklostí, a ak ich niet, podľa zásad, na ktorých spočíva tento zákon.

V nadväznosti na citované ustanovenia § 1 ObZ ústavný súd považoval za potrebné poukázať na subsidiárne postavenie Občianskeho zákonníka (ďalej aj „OZ“) vo vzťahu k Obchodnému zákonníku a v tomto kontexte aj na v ňom upravený inštitút výpovede zo zmluvného vzťahu upravený v § 582 OZ. V záujme spravodlivého usporiadania vzťahov medzi sťažovateľkou a žalobkyňou bolo preto podľa názoru ústavného súdu žiaduce zo strany krajského súdu preskúmať uplatniteľnosť príslušnej úpravy Občianskeho zákonníka na posudzovaný prípad v spojení s posúdením otázky, či poskytnutie právnej ochrany žalobkyňi zaručujúcej jej finančné plnenie od sťažovateľky za (neposkytované) služby, ktoré tvoria predmet zmluvy o poradenstve a ktoré od nej sťažovateľka už zjavne dlhší čas nepožaduje, zodpovedá zásadám poctivého obchodného styku, resp. dobrým mravom a v širšom kontexte aj zásade spravodlivosti, ktorá tvorí súčasť materiálne chápaného princípu právneho štátu.

Podľa názoru ústavného súdu z ústavného hľadiska neobstojí reštriktívny výklad príslušných ustanovení právnych predpisov vzťahujúcich sa na posudzovaný prípad uskutočnený všeobecným súdom, ktorý v konečnom dôsledku znemožňuje jednému

z účastníkov zmluvného vzťahu tento vzťah ukončiť, a to napriek tomu, že tento zjavne prejavuje vôľu príslušný zmluvný vzťah ukončiť.

Na základe uvedeného ústavný súd dospel k záveru, že právne závery krajského súdu týkajúce sa posúdenia právneho úkonu sťažovateľky ako neúčinného odstúpenia od zmluvy o poradenstve z dôvodu, že tento právny úkon „*nesplňa citované náležitosti stanovené zákonom*“, nie sú z hľadiska záruk vyplývajúcich sťažovateľke z čl. 46 ods. 1 ústavy a čl. 6 ods. 1 dohovoru z ústavného hľadiska akceptovateľné, keďže sú založené na formalistickom a nedostatočnom právnom posúdení zisteného skutkového stavu a v konečnom dôsledku vykazujú znaky svojvôle. Ústavný súd preto rozhodol, že krajský súd napadnutým rozsudkom porušil základné právo sťažovateľky na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, ako aj jej právo na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru (bod 1 výroku tohto nálezu).

Nad rámec už uvedeného ústavný súd považoval za potrebné reagovať aj na vyjadrenie žalobkyne k sťažnosti, konkrétne na tú jeho časť, v ktorej argumentuje, že k platnému ukončeniu zmluvy o poradenstve nedošlo, a to primárne z toho dôvodu, že sťažovateľka nedoručila žalobkyni „*výpoveď zo zmluvy z 11. 4. 2007*“, a sekundárne preto, že „*aj v prípade doručenia tejto výpovede ju nemožno považovať za právny úkon smerujúci k platnému ukončeniu zmluvy*“. Ústavný súd nespochybňuje tvrdenie žalobkyne, že *právna skutočnosť (ne)doručenia výpovede zo zmluvy je „podstatnejšou právnou otázkou“ ako „samotné právne posúdenie obsahu údajnej výpovede*“. Logickou postupnosťou krokov by sa všeobecný súd v okolnostiach posudzovanej veci mal v prvom rade zaoberať otázkou, či „*výpoveď zo zmluvy*“ zo strany sťažovateľky bola riadne doručená žalobkyni a až následne by mal právne posúdiť obsah tohto úkonu sťažovateľky a jeho právne následky. V tejto súvislosti ale ústavný súd zdôrazňuje, že v konaní o sťažnosti podľa čl. 127 ods. 1 ústavy nie je skutkovým súdom, a preto mu neprislúcha posudzovať skutkové okolnosti veci, ktorá bola predmetom rozhodovania všeobecných súdov, pretože takto by konal v zjavnom rozpore so svojou ustálenou judikatúrou, podľa ktorej pri svojom rozhodovaní rešpektuje zásadu minimalizácie zásahov do rozhodovacej činnosti iných orgánov verejnej moci a zvlášť všeobecných súdov (m. m. IV. ÚS 303/04, III. ÚS 273/05, I. ÚS 219/08). Navyše,

po zrušení namietaného rozsudku a vrátení veci na ďalšie konanie (pozri nižšie časť III tohto nálezu) nebude žalobkyni nič brániť v tom, aby túto námietku uplatnila v konaní pred všeobecnými súdmi.

II.2 K namietanému porušeniu základného práva podnikateľ podľa čl. 35 ods. 1 ústavy postupom krajského súdu v napadnutom konaní a napadnutým rozsudkom

V súlade s čl. 35 ods. 1 ústavy každý má právo na slobodnú voľbu povolania a prípravu naň, ako aj právo podnikateľ a uskutočňovať inú zárobkovú činnosť.

Sťažovateľka odôvodňuje porušenie svojho základného práva podľa čl. 35 ods. 1 ústavy tým, že všeobecné súdy *„poskytli svojimi rozhodnutiami podporu nároku, ktorý bol uplatňovaný v rozpore s dobrými mravmi, resp. v rozpore so zásadami poctivého obchodného styku“*, keďže nemožno za morálne považovať to, *„ak sa v zmluve dohodne odmena za poskytovanie určitých výkonov na požiadanie spoločnosti odberateľa, spoločnosť výkony nepožaduje a výkony nie sú ani dodávateľom realizované, resp. poskytované a napriek tomu by sa za ne mala platiť odplata“*. Z uvedeného vyplýva, že sťažovateľka namietala porušenie svojho základného práva podľa čl. 35 ods. 1 ústavy v príčinnej súvislosti s namietaným porušením základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru. Z argumentácie ústavného súdu uvedenej v časti II.1 tohto nálezu vyplýva, že ústavný súd v zhode so sťažovateľkou zastáva názor, že poskytnutie súdnej ochrany účastníkovi súdneho konania v záväzkovo-právnom spore, ktorý v posudzovanom prípade súvisí s právom na podnikanie podľa čl. 35 ods. 1 ústavy, nesmie byť v rozpore s dobrými mravmi, resp. zásadami poctivého obchodného styku, pričom napadnutý rozsudok krajského súdu tejto požiadavke podľa názoru ústavného súdu nekorešponduje. Vychádzajúc z už uvedeného preto ústavný súd rozhodol, že krajský súd napadnutým rozsudkom porušil základné právo sťažovateľky podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a právo podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru v spojení so základným právom podľa čl. 35 ods. 1 ústavy (bod 1 výroku tohto nálezu).

III.

Podľa čl. 127 ods. 2 ústavy ak ústavný súd vyhovie sťažnosti, svojím rozhodnutím vysloví, že právoplatným rozhodnutím, opatrením alebo iným zásahom boli porušené práva alebo slobody podľa odseku 1, a zruší také rozhodnutie... Ústavný súd môže zároveň vec vrátiť na ďalšie konanie...

Podľa § 56 ods. 2 prvej vety zákona o ústavnom súde ak sa základné právo alebo sloboda porušili rozhodnutím alebo opatrením, ústavný súd také rozhodnutie alebo opatrenie zruší.

Podľa § 56 ods. 3 písm. b) zákona o ústavnom súde ak ústavný súd sťažnosti vyhovie, môže vrátiť vec na ďalšie konanie.

Podľa § 56 ods. 6 zákona o ústavnom súde ak ústavný súd právoplatné rozhodnutie, opatrenie alebo iný zásah zruší a vec vráti na ďalšie konanie, ten, kto vo veci vydal rozhodnutie, rozhodol o opatrení alebo vykonal iný zásah, je povinný vec znova prerokovať a rozhodnúť. V tomto konaní alebo postupe je viazaný právnym názorom ústavného súdu.

Vzhľadom na to, že ústavný súd vyslovil, že postupom krajského súdu v napadnutom konaní a napadnutým rozsudkom boli porušené sťažovateľkou označené základné práva podľa ústavy a právo podľa dohovoru, zároveň rozhodol aj o zrušení tohto rozsudku a vec vrátil krajskému súdu na ďalšie konanie (bod 2 výroku tohto nálezu).

Po vrátení veci na ďalšie konanie bude krajský súd v zmysle § 56 ods. 6 zákona o ústavnom súde povinný vec sťažovateľky znovu prerokovať a rozhodnúť o nej, pričom bude viazaný právnymi názormi ústavného súdu vyjadrenými v II. časti tohto nálezu.

Ústavný súd napokon rozhodol podľa § 36 ods. 2 zákona o ústavnom súde aj o úhrade trov konania sťažovateľke, ktoré jej vznikli v súvislosti s jej právnym zastupovaním advokátom (bod 3 výroku tohto nálezu). V zmysle § 1 ods. 3, § 11 ods. 3

a § 14 ods. 1 písm. a) a b) vyhlášky Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 655/2004 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb v znení neskorších predpisov za jeden úkon právnej služby vykonaný v roku 2011 patrí odmena 123,50 €, čo spolu s režijným paušalom 7,41 € predstavuje odmenu za jeden úkon právnej služby 130,91 €. Ústavný súd priznal úhradu trov konania za dva úkony právnej služby (príprava a prevzatie vecí, písomné vyhotovenie sťažnosti), pričom úhradu v sume 261,82 € (dvakrát po 130,91 €) zvýšil o 20 % DPH (52,36 €) vzhľadom na skutočnosť, že právny zástupca sťažovateľky je platiteľom DPH. Celková suma trov konania tak predstavuje sumu 314,18 €, ktorú je krajský súd povinný uhradiť sťažovateľke na účet jej právneho zástupcu do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.

Vzhľadom na čl. 133 ústavy, podľa ktorého proti rozhodnutiu ústavného súdu nie je prípustný opravný prostriedok, toto rozhodnutie nadobúda právoplatnosť dňom jeho doručenia účastníkom konania.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 7. júna 2012